

AIŠKINAMAS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO STATUTO NR. I-399
15⁵, 114 ir 115 STRAIPSNIŲ PAKEITIMŲ PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai.

Seimo Statuto straipsnių pakeitimą lėmė kadencijos pabaigoje įvykęs slaptas balsavimas dėl įkalinimo bausmę atliekančio Seimo nario mandato panaikinimo. Pritrūkus balsų panaikinti mandatą, prasidėjo politiniai kaltinimai, kad vyko užkulisiniai susitarimai dėl slapto balsavimo. Diskusijose iškilo klausimas, ar visuomenės teisė žinoti, kaip balsuoja jų išrinkti tautos atstovai nėra svarbesnė negu tam tikras „nepatogumas“ Seimo nariams, kai tektų balsuoti atvirai dėl jų kolegos mandato panaikinimo. Tuo pačiu buvo pastebėta, kad Seimo Statute nėra numatyta išimtis neišmokėti išeitinės išmokos kadenciją baigusiam Seimo nariui, kai jis kadenciją baigia būdamas įkalinimo įstaigoje.

Praėjusių metų gruodžio mėnesį buvo atgaivintas visų pamirštas Vardinis balsavimas, kai Seimo nariai balsuoja pasirašydami kortelėse. Dabar, kai kiekvienas Seimo nario balsavimas balsuojant elektronine sistema yra vardinis, nėra prasmės išlaikyti dar ir balsavimą kortelėmis. Šis balsavimas ateityje gali būti naudojamas kaip tam tikrų politinių „žaidimų“ priemonė.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Seimo narys Jurgis Razma.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai?

Seimo statuto 15⁽⁵⁾ straipsnyje numatyta, kokiais atvejais Seimo nariui nemokama išeitinė išmoka, bet nėra numatyta nemokėti išeitinės išmokos, kai kadenciją jis baigia būdamas įkalinimo įstaigoje; 115 str. nustatyta, kad tik slaptai balsuojama dėl kaltinimo formuluočių apkaltos proceso metu; 114 straipsnis numato vardinį balsavimą.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama?

Siūloma:

- atsisakyti privalomo slapto balsavimo, kai sprendžiamas klausimas dėl Seimo nario mandato panaikinimo;
- nustatyti, kad Seimo nariui, kadenciją baigiančiam įkalinimo įstaigoje, išeitinė kompensacija neišmokama;
- pripažinti netekusiu galios straipsnį dėl Vardinio balsavimo. Tokio balsavimo numatymas buvo prasmingas Nepriklausomybės pradžioje, kai elektroninės sistemos negalėjo užtikrinti vardinio balsavimo. Šiuo metu vykdomas elektroninis balsavimas

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta?

Priėmus įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai?

Įstatymo projektas neturės neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai. Tikėtina, kad atsisakius slapto balsavimo dėl Seimo nario mandato panaikinimo, susidarys mažiau palankios sąlygos galimiems užkulisiniams partijų ar frakcijų susitarimams.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai?

Įstatymo projektas neturės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Ar įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams?

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios?

Priėmus teikiamą projektą kitų teisės aktų keisti nereikės.

10. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka?

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus?

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir yra suderintas su Europos Sąjungos teisės aktais.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti?

Įstatymo įgyvendinimui papildomų teisės aktų parengti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)?

Įstatymo įgyvendinimui nei valstybės, nei savivaldybių biudžetų lėšų nereikės.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Nebuvo gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

„Apkalta“, „vardinis balsavimas“, „slaptas balsavimas“, „išėtinė išmoka“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.

Teikia
Seimo narys

Jurgis Razma